

«Aktīvs bērns - veselīga nākotne: fizisko aktivitāšu nozīme valodas apguvē pirmsskolā»

Sporta skolotāja - Linda Skuja
Vadītāja - Sandra Ozola

2025. gada 25. aprīlis

136 bērni

Iestādē īstenojam 3 pirmsskolas izglītības programmas:

8 – 01015611 - PROGRAMMĀ

5 – 01015511 - PROGRAMMĀ

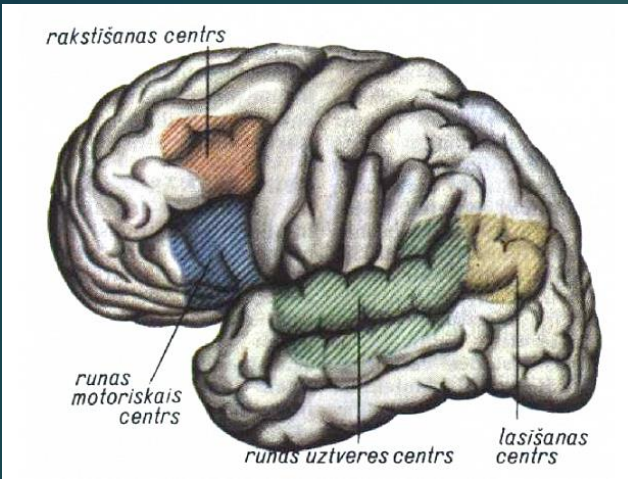
13 - INDIVIDUĀLIE PLĀNI

2 - IZGLĪTJAMAJIEM IR ASISTENTI

35 - KURIEM DZIMTĀ VALODA IR KRIEVU VALODA

29 - DARBINIEKI

Kā darbojas smadzenes?

- Smadzenes sastāv no divām puslodēm - labās un kreisās, ko savieno lielā smadzeņu saite.

- Kreisā smadzeņu puslode atbild par loģisko domāšanu – valodu, lasīšanu, runāšanu, rakstīšanu, matemātiku un skaitīšanu.
- Labā puslode – radošumu, iztēli, telpisko uztveri, domāšanu.

- Pirmsskolas vecums ir periods, kad smadzenes ir ļoti plastiskas, tās ātri veido jaunas saiknes un dažādas aktivitātes var spēcīgi ietekmēt abas smadzeņu puslodes.

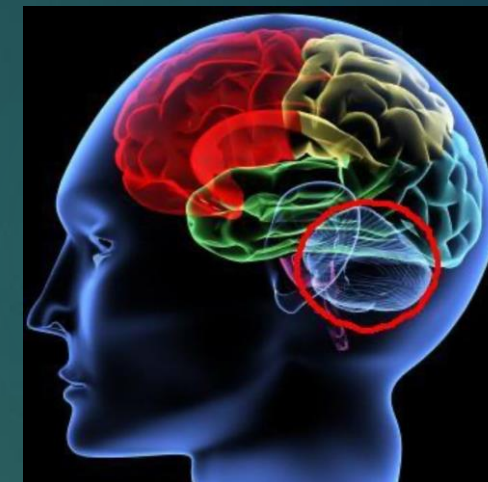
Sporta nodarbībās bērni ir aktīvi, darbojas ar prieku un tiek aktivizētas abas smadzeņu puslodes:

- **Kreisā puslode** uztver detaļas verbālo informāciju, tādēļ svarīgi ir dot vienkāršas, konkrētas komandas.
- **Labā puslode:** ritms, mūzika, kustība, emocijas, telpas izjūta.
- **Kustību aktivitātes** - attīsta bērna sensorās un motorās prasmes, kas ir **svarīgas runas un valodas apguvē.**

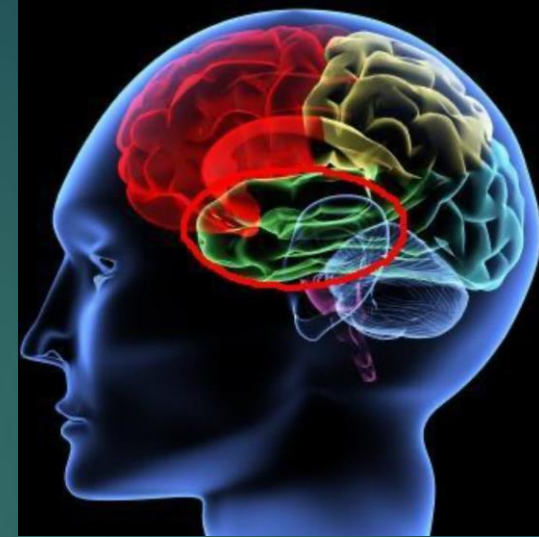
Līdzsvara un koordinācijas vingrojumi

- Aktivizē smadzeņu kreisās puslodes centru, kas saistīti ar valodas un runas apstrādi.
- Trenē vestibulāro aparātu.
- Uzlabo ķermeņa kontroli.
- Uzmanību sasaisti, kas svarīga lasīšanai un rakstīšanai.
- Krustotās kustības veicina pusložu sadarbību.

Komandu izpilde

- Vienkāršas komandas.
- Noteiktam skaņas signālam atbilstoša kustība - trenē spēju klausīties, atmiņu un izpratni par darbību.
- Uzdevuma izpilde balstoties uz redzēto, attīsta spēju uztvert vizuālo informāciju un saistīt to ar kustībām.

Ritma un valodas spēles

- Fizisko aktivitāšu laikā organismā izdalās adrenalīns, paātrinās sirds darbība un elpošana, ķermenim jāpieliek lielākas pūles, lai vienlaikus veiktu 2 darbības.
- Soļojot ritmā bērni dala vārdus pa zilbēm un skaita skaitāmpantus. Tas veicina lasītprasmi un uzlabo vārdu izrunu.
- Rotaļa ar bumbu – ripinot, piespēlējot bumbu, bērni sauc dzīvniekus, ēdamas/ neēdamas u. c. Tas attīsta domāšanu un izpratni par vārdiem, to nozīmi.
- Burtu spēle – skolotāja sauc vārdu, bērni meklē attiecīgos burtus un izveido vārdu.
- Fiziskā aktivitāte + uzdevumu izpilde.
- Pretkustības aktivizē kr. smadzeņu puslodi un veicina koordināciju un uzmanības attīstību.

Soļošana un citas ritmiskas darbības:

- attīsta lasītprasmi,
- ritma izjūtu,
- vārdu izrunu.

Šāda darbība palīdz bērniem apzināties zilbes vārdos un trenē **fonemātisko uztveri**.

Rotaļas ar bumbu

- Ripinot vai piespēlējot bumbu, bērni nosauc, piemēram, dzīvniekus, ēdamas/ neēdamas lietas.
- Vārdus, kas sākas ar noteiktu skaņu.

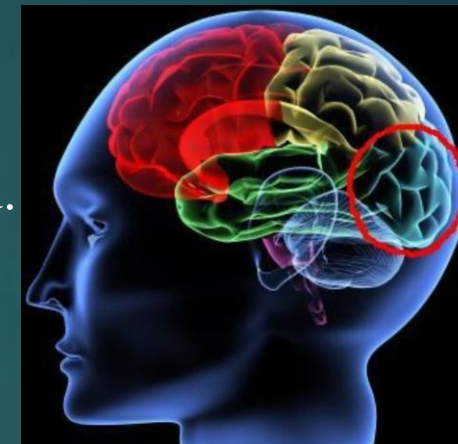
Šī aktivitāte veicina domāšanu, **vārdu krājuma** paplašināšanu un **izpratni par vārda nozīmi.**

Burtu spēles un stafetes

- Skolotājs nosauc vārdu, bērni meklē tam atbilstošus burtus un veido vārdu.
- Bērni veic fizisku aktivitāti un atrod burtu, izveido vārdu vai teikumu.

Šādi attīsta valodas prasmes, uzmanību un spēju kombinēt kustību ar domāšanu.

Specifiski vingrinājumi

Pretkustību vingrojumi (labā roka – kreisā kāja) **vai līdzsvara** uzdevumi ar papildus uzdevumu, piemēram, stāvēt uz vienas kājas un skaitīt līdz 10.

Šādi aktivizē smadzeņu kr. puslodi, kas ir atbildīga par **valodu**, uzmanību un loģisko domāšanu.

Rotaļas

- Nosaucot ķermeņa daļas tām jāpieskaras - palīdz bērniem sasaistīt vārdus ar konkrētām ķermeņa daļām. Veicina uzmanību un domāšanu.
- Imitējošas rotaļas, atdarinot dzīvniekus (lēkā kā zaķis, rāpo kā kaķis, kustini asti kā suns - veicina izpratni par darbības un īpašības vārdiem).
- Sociālā mijiedarbība - kustību rotaļās bērni sadarbojas cits ar citu - veicina sarunvalodas prasmes, klausīšanos, noteikumu ievērošanu, jautājumu uzdošanu.
- Ritmiskas rotaļas (soļošana, lēkšana, klapēšana, skaitīšana, runāšana līdzi, uzlabo fonoloģisko uztveri - spēju atpazīt un lietot skaņas, kas ir būtiski valodas lietošanai un lasītprasmes veidošanai).
- Lomu rotaļas (pieaugušais stāsta pasaku, bērni izpilda dzirdēto, veicina klausīšanās prasmes, izpratni par darbību un vārdu nozīmi).

Pretkustība

Paldies par uzmanību!

